

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar pa upravnisti. Rokopis se ne vračajo. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk: Tiskarna „Edinost“ Poduredništvo v Gorici: ulica Glavice Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 827. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perle.

Proti politiko
sovrastva!

Beseda o „slovenskem bloku“ v zdravicih, ki sta jih izmenjala čehoslovanski in poljski ministri za zunanje stvari na svečanem obedu v Pragi, je izšla velika senzacija v političnem svetu ter precej vznemirila javnost v nemški državi in v Avstriji. Znak tega vznemirjenja je bil, da so povodom obiska poljskega ministra grofa dr. Skrzynskega na Dunaju v razgovoru z njim nemški novinarji prosili pojasnila glede njegove izjave o „slovenskem bloku“. Grof Skrzynski je odgovoril, da se tej njegovi izjavi podaja drugačnja pomembnost, nego jo v resnici ima. Tu da ne gre nikakor za blok v političnem smislu besede, ne za kake vrste slovensko zvezo, marveč za večstoletno skupnost Poljske in Čehoslovaške, ki sta bili svojetasno tudi združeni pod enim kraljem. Poljsko in Čehoslovaško — je naglašal minister — spajajo skupni zemljepisni, narodni, kulturni in gospodarski odnosi. Če je padla beseda o bloku, je bila mišljena pri tem le strnitev teh dveh slovanskih držav v okviru Družbe narodov. O kakoli poljsko-čehoslovanski zvezi izven Družbe narodov ni bilo — je zaključil Skrzynski — nikdar govora.

To pojasnilo so nemški novinarji — glasom poročila v nemškem tisku — sprejeli z velikim zadovoljstvom. Kdo drugi pa bi morda stavljal vprašanje, ali ni tu — z ozirom na košljivost predmeta in pa na veliko občutljivost v sedanjem dogajanju na polju mednarodne politike — narekovala to pojasnilo le diplomatska previdnost, ki zna misli in namene skrivati za lepe in pomirljive besede. Mi se nečemo baviti s tem košljivim vprašanjem. Naglasiti pa moramo, da je pojasnilo Skrzynskega v skladu s koncepcijo čehoslovanskega ministra dr. Beneša, kakor jo zopet in zopet razlaga v svojih globoko zamišljenih razgovorih o problemih slovanske politike. On odklanja misel starih ruskih „opanslavistov“ o ujedinenju Slovanstva v državno-pravni zvezi kot utopijo, nedosegljiv cilj; marveč prisoja novi slovanski politiki le delo za narodno, kulturno in gospodarsko zblizevanje slovanskih plemen. S tega vidika je Beneševa koncepcija v polnem skladu s pojasnilom Skrzynskega.

Dr. Skrzynski pa je v svojem razgovoru z novinarji na Dunaju razvil še druge znamenite in danes veletakne misli. Menil je, da bi morali govoriti med seboj v evropskem jeziku! Dandanes da bi morali evropsko misliti in govoriti, da bi morali imeti razumevanje za resnične interese človeštva. Prejtnji politiki so — je nadaljeval — delovali z državnimi tajnami in intrigami. Danes ne gre več tako. Poprej se je vedno slutilo, da so državne tajnosti. Danes pa so si na kulturnem in gospodarskem polju narodi zelo blizu in njegovo mnenje je bilo vseskrat, da prav za prav ni in ne sme biti nobene razlike med kulturnimi narodi. Zapreke, ki ločujejo narode, so bile največkrat izzveane od politikov. On pa meni, da naj bi narode spajalo bratstvo!

V nadaljnjih izjavah se je dr. Skrzynski dotaknil zelo zanimivega in pomembnega vprašanja. Zaveda se, da se s takimi idejami izpostavlja očitani, da to ni realna, marveč politika čustev. On pa sodi, da na koncu konca vsako politiko določa čustvo. Danes vse vsa Evropa, da realna politika sovrastva na vse zadnje ni nikakoli realna politika in da bi bilo boljše, če bi poizkusili z drugačno politiko.

Nato je dr. Skrzynski naprosil novinarje, naj bodo glasniki ravno te ideje, ki ni samo njegova, marveč ima svoje pristaše v različnih deželah in ki naj bi — dal Bog! — zadobivala v bodočnosti vedno več vpliva na splošno politiko!

S temi svojimi naziranjmi, ki jim mora pritrjati vsak blag in razumen človek, se kaže poljski minister res kot modern, sodoben politik. Posebno je treba poudariti izjavo Skrzynskega, da so si narodi gospodarsko in kulturno zelo blizu. To pa pomeni, da je omalovaževanje ali celo zatiranje kakega naroda v imenu kulture neopravičeno in torej v resnici protikulturno početje, v nasprotju s idejo človečanstva. A ravno ta ideja, ideja bratstva mora, po mnenju Skrzynskega, urejati razmerje med narodi.

Kdo — ki ima blago srce v sebi — ne bi pritrjil takemu naziranju? Veliko besedo je pa izgovoril poljski minister, ko je naglašal, da politika sovrastva niti realna politika niti To je, da ne služi resničnemu interesu naroda, ki izvaja tako politiko! To je sveta in neizpodbitna resnica. Kajti politika sovrastva neogibno poraja tudi na drugi strani le sovrastvo. Vso pomembnost te izjave bomo razumeli, če imamo pred očmi neutajljivo dejstvo, da so dandanes narodi s svojimi najvišjimi gospodarskimi interesi neločljivo navezani

drug na drugega, na medsebojno in vzajemno gospodarsko sodelovanje. V oziroma sovrastva pa se ne morejo ustvarjati pogoji in podlage za tako sodelovanje. Kajti jasna resnica je, kar je rekel Skrzynski, da namreč vsako politiko — torej tudi gospodarsko — na koncu konca določa čustvo. Dosedno temu ne more priti tudi do res uspešne in plodne gospodarske politike, če so čustva zastarala. Zato je rekel Skrzynski povsem opravičeno, da politika sovrastva ni realna politika, ker ne more donosati dobrih sadov. Končni zaključek pa je, da je politika realna le tedaj, če je v skladu s duhom medsebojnega spoštovanja etičnih dobrin in čestitimi po razmerju, v katerem bodo varovani tudi materialni interesi med narodom in narodom!

Važnost ratifikacije
Mellon-Volpijeve pogodbe
Italija je definitivno dosegla finančni mir

RIM, 23. Ratifikacija ameriško-italijanske pogodbe v ameriškem senatu je našla v italijanskih političnih krogih globok odmev. Vsi listi prinašajo o tem za Italijo velepomembnem dogodku daljše članke.

Ratifikacija Mellon-Volpijeve pogodbe za poravnavo italijanskih vojnih dolgov Ameriki — piše „Popolo d'Italia“ — pomeni zmago ameriške vlade in fašistovskega režima, ki si je našel nalogo, da čimprej reši vprašanje vojnih dolgov. Italija — tako zaključuje navedeni list — je s to ratifikacijo definitivno dosegla finančni mir.

„Popolo di Roma“ naglašja, da je ameriški senat ratificiral pogodbo na dan proslave ustanovitve Rima in proslave dela v Italiji. Onstran oceana dobljena zmaga je brezdvomno zmaga italijanske narodne discipline in neomahljive proizvodilne sile.

Sklicanje ministrskega sveta

RIM, 23. Ministrski svet je sklican za 1. maja v palačo Viminale. Prvi minister on. Mussolini bo na prvi seji ministrskega sveta podal obširno poročilo o mednarodnem položaju v zvezi s poslednjimi zunanje-političnimi dogodki in z ratifikacijo pogodbe za poravnavo vojnih dolgov v ameriškem senatu. V poročilu se bo on. Mussolini dotaknil tudi svojega potovanja v Tripolis in kolonialnega vprašanja z ozirom na italijansko narodno gospodarstvo. Glede uresničenja kolonizacijskega programa v Libiji bo razpravljali načelnik vlade s tripolitskim guvernerjem generalom De Bono, ki bo dospel v Rim v prvi polovici meseca maja.

Nadalje bo na prihodnjem ministrskem svetu finančni minister Volpi poročal o finančnem položaju in ministru Federzoni o stanovanjskem vprašanju.

POTRES V LIVORNU

LIVORNO, 23. Danes ob 13.47 so sismografski aparati zaznamovali močan potresni sunek, ki je trajal skoraj tri sekunde. Povzročena ni bila nobena škoda.

Turčija pripravlja velike vojaške manevre

RIM, 23. Agenciji „Atmo“ poročajo iz Smirne: Meseca maja bo priredila v teh krajih turška vojska velike vojaške manevre. Šest letnikov rezervistov bo poklicanih pod orožje. Te veliki vojni manifestaciji, prvi po svetovni vojni, pripisujejo kompetentni krogi veliko važnost.

Zakaj ni predsednik Poljske sprejel demisije vlade

VARSAVA, 23. Listi pišejo, da ni hotel predsednik republike sprejeti demisije celokupne vlade, ki jo je predložil ministrski predsednik Skrzynski, ker bo kabinet imel v parlamentu zadostno večino, kljub temu, da so socialisti stopili v opozicijo. Ta večina bo zadostovala, da se prevede sanacijski načrt finančnega ministra Zdzichowskega.

Čeprav sta oba socialistična ministra izstopila iz vlade in vlada še ni bila izpolnjena, se je vendarle položaj kabineta danes znatno utrdil, ker je Stronski izjavil, da bo njegova stranka podpirala sedanjo finančno-gospodarsko ministarstvo, ker hoče preprečiti uresničenje inflacijskega načrta, ki so ga predložili socialisti.

V tukajšnjih parlamentarnih krogih promatrajo sedanjo ministrsko krizo z največjo hladnokrvnostjo. Računajo, da do rekonstrukcije vlade ne bo prišlo pred pričetkom maja.

Interpelacija v francoski zbornici glede madžarske falsifikacijske afera

PARIZ, 23. Tekom razprave o proračunu zunanje ministrstva je socialistični poslanec Fontanier predložil interpelacijo glede ponarejevanja francoskih novčanic na Madžarskem.

Ministrski predsednik in zunanji minister Briand je odgovoril, da zahteva, da se popolnoma razčisti ta neverjetni čin mednarodnega tolovajstva, in da ne bo nikakor dopustil, da bi se krivci izognili zasluženi kazni.

Pred obnovitvijo
koalicije RR

Pašić pride zopet na vlado? — Ljuba Jovanović bo izključen iz radikalne stranke?

BEOGRAD, 23. (Izv.) Včerajšnji govor Stjepana Radića in komunike radikalnega kluba je na radikalne kroge napravil zelo povoljen vtis, kakor jasno izpihujejo njihova zatrdila. Izjavljajo, da jih veseli, da je Radić pojmovno, da je za njegovo stranko edino možno sodelovanje z radikali, in vidi, da edino on tvori oviro politiki sporazuma, ter pristal na to, da se prostovoljno umakne.

Politika stopa torej v novo fazo in gotovo bo prišlo do obnovitve koalicije RR, vendar pa St. Radić ne bo v vladi. Odprto pa je še vprašanje, kako stališče da bodo zavzeli radičevci napram dr. Nikiću in Superini. Četudi je Radić včeraj v svojem govoru napadel Nikića, vendarle smatrajo radikali, da se bo dala stvar izzvati.

Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta. Dr. Nikić je na to sejo prišel nekoliko pozneje, ker je imel prej daljšo konferenco z dr. Krajačem. Smatrajo, da je dr. Krajač delegat Stjepana Radića za pogajanja glede obnovitve koalicije RR.

Po seji so ministri izjavili novinarjem, da so razpravljali o situaciji, ustvarjeni po včerajšnji seji radičevcev v Zagrebu. Dr. Superina, ki je bil optimistično razpoložen, je novinarjem zatrdil, da je ves nadaljni razvoj odvisen samo od „onih gospodov“ v Zagrebu.

Ob 11. uri je prišel v predsedništvu vlade Nikola Pašić, ki se je nekaj časa razgovarjal z ministrskim predsednikom Uzunovićem; novinarjem ni hotel dati nobenega pojasnila. Radikalni ministri se nadejajo, da bo vlada do 5. maja imela že trdno večino, in morda prične že jutri aranžman z Radićem. Upajo tudi, da bo Radić pristal na to, da ostaneta v vladi dr. Nikić in Superina. Ne ve se pa, če bo kot načelnik vlade še nadalje ostal Uzunović, ker Pašićev pristajanje zahtevajo, da naj Pašić, ko se razčisti razmere v stranki, spet sprejme mesto ministrskega predsednika.

Pašić in Ljuba Jovanović

V nedeljo se bo vršila seja širšega glavnega odbora radikalne stranke in pričakuje se z gotovostjo, da bo na tej seji prišlo do delnega razkola med radikali, kajti skoro gotovo bo Ljuba Jovanović izključen iz stranke. Izvršila bi se nato rekonstrukcija vlade, iz katere bi izpadli nekateri ministri; v prvi vrsti Milorad Vujčić, ki ga smatrajo za pristaša Ljube Jovanovića.

Glede odnosov med Pašićem in Lj. Jovanovićem je vzbudil veliko pozornost intervju z bivšim ministrskim predsednikom, ki ga objavlja „Politika“. V odgovor na odprto pismo Ljube Jovanovića v splitskem radikalnem listu „Država“, v katerem ostro napada Pašića, je ta včeraj podal uredniku „Politike“ daljšo izjavo, v kateri izraža svoje ogorčenje nad tem, da je Lj. Jovanović napadel tudi ženske člane Pašićeve ožbitelj.

Jovanovićeve očitke, da se je Pašić postaral in da je postal nesposoben za vodstvo države in stranke, je Pašić zavrnil z zatrdilom, da je kljub svojim 80. letom še popolnoma čvrst in zdrav na duši in na telesu, ter da so v njegovi rodbini še vsi moški dočakali 100 let starosti. Glede korupcije nima nič proti temu, da bo njegov sin obsojen, če je res oškodoval materialne interese države. Treba pa bo določiti mešano komisijo, ki naj prouči vse afera od osvoboditve države, in vsi krivci naj se izroče sodišču. Glede izključitve Ljube Jovanovića iz stranke je Pašić izjavil, da po tem napadu na njegovo osebo nastaja vprašanje, ali zamore Jovanović v stranki še nadalje zavzemati svoj dosedanji položaj, in ali zamore sploh še nadalje ostati v radikalni stranki. Na vprašanje, ali bo kdo sledil Ljubi Jovanoviću, je Pašić izjavil, da tega ne more vedeti, a da ima vsakdo pravico, da ravnja po svojem preudarku in prepričanju.

Z ozirom na te Pašićeve izjave, računajo v tukajšnjih političnih krogih, da bo Jovanović gotovo izključen iz stranke.

Zvečer se je vršila dolga seja ožjega odbora radikalne stranke, kateri je predsedoval Pašić, ki je z ostrimi besedami poudarjal potrebo discipline v stranki. Njegov govor je bil naperjen proti Ljubi Jovanoviću.

Druhih konferenc v Beogradu danes ni bilo.

Protest nemških in madžarskih novinarjev proti romunski vladi

BERLIN, 23. Nemški, avstrijski in madžarski novinarji, ki žive v Bukarešti, so prekinili vsako poročevalsko službo v Romunski. Storili so to v znak protesta proti ministru zunanjih zadev, ki ni hotel sprejeti častnikarje bivših sovrastnih držav.

Dr. Beneš in nemško-ruska
pogodba

Nemški listi proti češkemu zunanjemu ministru

PRAGA, 23. Z ozirom na vesti, da je inicijativa za vprašalno listo dr. Beneša izšla iz Londona in da je angleška vlada naprosila dr. Beneša kot člana Sveta Družbe narodov, naj poda svoje izvedenjsko mnenje, ali nemško-ruska pogodba ne nasprotuje statutom Družbe narodov, piše „Bohemia“ sledeče:

Pred dnevi so se nekatere države, med njimi tudi Anglija, obrnile na dr. Beneša kot člana sveta Družbe narodov in kot znanega poznavalca mednarodnega in državno-pravnega materiala ter ga naprosile, naj poda na podlagi informacij svoje mnenje kot jurist Družbe narodov in njen član. Ta prošnja je bila seveda stavljena zaupno. Na podlagi informacij je dr. Beneš odgovoril na posamezne točke. Povdarjal pa je, da je ta odgovor docela juridičnega in ne političnega značaja. V odgovoru je tudi navedeno, da je hipotetično odvisen od pogoja, koliko odgovarjajo njegove informacije o nemško-ruski pogodbi dejstvom.

Dr. Beneš je na ta vprašanja odgovoril iz razloga, ker se je hotel izogniti vsemu, kar bi moglo škodovati vstopu Nemčije v Družbo narodov. Ako v nemško-ruski pogodbi, čije avtentične vsebine ni znana nemškemu zunanjemu ministru, ne bi bilo nič, kar bi moglo škodovati vstopu Nemčije v Družbo narodov, bi praško zunanje ministrstvo samo pozdravilo to pogodbo, ker bi zblizevanje med Nemčijo in Rusijo brez oškodovanja ideje Družbe narodov zelo olajšalo položaj v Evropi in bi zelo koristilo uresničitvi te ideje. Dr. Beneš je v teh vprašanjih o svojem stališču natančno informiral nemškega poslanika v Pragi.

BERLIN, 23. Časopisje se soglasno obrača proti vprašalni listi dr. Beneša glede nemško-ruske pogodbe. Nemška vlada sicer še nima te pole, vendar ima avtentična poročila o njej. Po vesteh iz Londona ima pola ta-le vprašanja:

1.) Ali je nemški zunanji minister dolžan, po vzgledu turško-ruske pogodbe, sporočiti Rusiji vsa zaupna pogajanja Nemčije z drugimi državami in z Družbo narodov, v kolikor se tičejo obeh držav? 2.) Ako pride do vojne z Rusijo, v kateri ta ni napadalka, ali odloča potem Nemčija ali Družba narodov, kdo je napadalec? 3.) Kaj mora storiti Nemčija kot članica Družbe narodov, ako ta zahteva boj kot Rusije? 4.) Ali je klavsula o omejenih nevtiralnostih Nemčije utemeljena v členu 16. statuta Družbe narodov, ali pa se naslanja na omejitve tega člena, ki so jo zavzemniki odredili iz Locarna meseca oktobra 1925 s svojim pismom in ki oprosta Nemčijo gotovih dolžnosti? 5.) Ako določa ta dodatna razlaga nevtiralnost Nemčije, kakšno avtoriteto ima potem merodajna razlaga te izjave?

Porotna sodišča v Podkarpatski Rusiji

PRAGA, 23. Senat je danes sprejel od poslanske zbornice že sprejeti zakonski načrt, s katerim se podaljša zakon o omejitvi porotnih sodišč v Podkarpatski Rusiji do konca tega leta. Po tem zakonu porotna sodišča ne bodo več sodila težkih zločinov, razen političnih in tiskovnih.

Pot zrakoplova „Norge“.

MOSKVA, 23. „Norge“ bo preletel sledečo progo: Leningrad—Petrovgradsk, in nato, vzdolž murmanske železnice do Kola, kjer se bo ustavil pet ur. Od Kola bo poletel na Spitzbergen.

Zrakoplov bo zapustil Trock najkasneje v torek, 27. t. m.

Pangalos o svoji politiki

PARIZ, 23. General Pangalos je sprejel dopisnika pariškega „Tempsa“, kateremu je izjavil, da je vzel državno krmilo v svoje roke samo radi tega, da reši Grčijo parlamentarizma, ki jo je vodil v pogubo. Nadel si je sledeči program: vzpostaviti državne finance, urediti gospodarska vprašanja dežele, temeljito obnoviti vojsko in mornarico, pobratiti stranke, ki so se prej med sabo klale.

Pangalos je rekel, da je njegova glavna skrb ohraniti red v državi. Glede grške zunanje politike je naglašal, da je nje glavni stebel prijateljstvo z Anglijo, na katero je Grčija navezana že po zgodovini. Sodelovanje s Francijo postaja z vsakim dnem priručnejše. „S svojimi sosedi, je rekel Pangalos, hočemo živeti v miru. Odnosaji z Italijo so se zelo izboljšali. Italija je že od nekdaj naša prijateljica in upati hočemo, da bomo v kratkem času sklenili prijateljsko zvezo, ki bo odstranila vse, kar bi znalo kvariti prijateljske odnose med obema državama. Z Bolgarsko se vodijo razgovori; ki bodo gotovo obrodili zaželjeni uspeh. Vse težave, ki so sledile lausanski pogodbi, bomo s Turčijo na prijateljski način izravnali. Odnosaji z Romunsko so kar najboljši.

Novi nemiri v Kalkuti

PARIZ, 23. Iz Kalkute poročajo „Matin“, da so včeraj popoldne spet izbruhnili v mestu nemiri. Prišlo je do ponovnih spopadov med hindujski in muslimani v severnem delu mesta. Nasprotniki so se obmetavali s kamenjem in vprizorili so pravcato bitko. Večje število hindujscev je bilo težko ranjenih.

Kasneje so pretepači napadli v muslimanskem okraju avtomobil, v katerem so se vozili nekateri hindujski. Policija je morala streljati na napadalce. Dve osebi sta bili ustreljeni.

KALKUTA, 23. Kljub varnostnim ukrepom policije so se danes nemiri v mestu ponovili. Podrobnosti niso še znane, vendar pa sta bili prepeljani v bolnišnico dve osebi, ki sta bili težko ranjeni.

Trgovine v onih okrajih, kjer so se vršili nemiri, so zaprte.

Izpremema v nizozemski vladi

HAAG, 23. Van Royen, začasni vojni in mornariški minister, je podal ostavko, ki jo je kraljica sprejela. Na njegovo mesto je bil imenovan g. Lamboi.

Železniška nesreča

BARCELONA, 23. Neki luksuzni vlak je pri Lanzi trčil v neki tovorni vlak. Pet potnikov je mrtvih, ranjenih pa je kakih trideset.

ROPARSKI NAPAD NA VLAK

DUNAJ, 23. Včeraj ponoči ob 3. uri je tolpa zakrinkanih tolovajev napadla v bližini postaje Turnu-Severinu, na Romunskem, Orient-Express. Vlak je vozil s hitrostjo kakih 75 km na uro, ko je strojevodja na nekem ovinku ugrl na tračnicah tri ženske, izmed katerih sta se dve delali, kot da sta prišle na pomoč tretji ženski, ki je ležala kakor mrtva na železniški progi.

Ženski sta imeli pri sebi neko svetiljko, in sta z njo delali strojevodji znamenja, da naj ustavi vlak. In strojevodja je res takoj storil. Nenadoma pa so ženske izvele revolverje in mu zagrozile, da ga ustrelje, če bo skušal pognati vlak. Ob enem je iz neke bližnje gošče pridrla tolpa roparjev, ki so bili oboroženi s karabinkami. Skočili so na vlak in pričeli strahovati potnike, katerim so odvzeli denar in vse dragocenosti. Tolovaji so bili nabrali že bogat plen, ko je nek policijski agent, ki se je nahajal na vlaku, planil v družbi nekaterih pogumnejših potnikov z revolverjem nanje in jih pognal v beg. Roparji so pustili plen, skočili v vlak in pričeli nato streljati iz pušk. Potniki, ki so bili oboroženi, so odgovarjali na streljanje. Čez nekaj minut je vlak nadaljeval svojo vožnjo. Sodiijo, da je bil kdo izmed roparjev ranjen, kajti iz gošče, kamor so se bili zatekli, je bilo slišati obupno stokanje.

Francoski dolg v Ameriki

WASHINGTON, 23. Ameriška komisija za dolgeve se bo sestala jutri. Seji bo prisostvoval tudi zastopnik Francije, Berenger. Na dnevnem redu je razprava o sistematizaciji francoskega dolga.

Politične vesti
RUSKO-NEMŠKA POGAJANJA IN NJIH ODMEV

Vesti o novem rusko-nemškem dogovoru so izzvale v svetovni javnosti neštete komentarje, posebno v francoskem in angleškem tisku. Glavno vprašanje je, ali s tem dogovorom Nemčija opušča svojo dosedanjo politiko in ali ne bo za svoje bodoče obveze v Družbi narodov zahtevala gotove in dalekosežne privilegije. Dejstvo pa, da je Nemčija obvestila o stvari tiste države, s katerimi je sklenila locarnski pakt, je v precejšnji meri pomirilo prvotno razburjenje. Posebno angleški tisk je začel pomirljivo pisati, zlasti na čehoslovanski londonski, kjer so bili najbolj razburjeni. Londonski list „Times“ je priobčil vest, da je dr. Beneš sporazumno z grofom Skrzynskim opozoril angleško, francosko in italijansko vlado na potrebo, da se pretresejo posledice rusko-nemškega dogovora z ozirom na vprašanje vstopa Nemčije v Družbo narodov. Dr. Beneš je formuliral tudi druga vprašanja, nastala po rusko-nemškem dogovoru, ter jih je priobčil vsem podpisancem locarnskega pakta, torej tudi Nemčiji. Dobro poučena „Prager Presse“ pa naglašja, da ta vest ni v skladu z resnico. Dr. Beneš da ni formuliral svojih vprašanj s političnega, marveč le s pravnega gledišča, a to z namenom, da bi se z ozirom na okolnosti povodom razpravljanja z Družbi narodov izognili eventualni novi krizi. Svoje stališče je tolmačil dr. Beneš te dni v Parizu in v Londonu, a je bilo priobčeno tudi v Berlinu. „Prager Presse“ naglašja tudi, da je dr. Beneš nastopal pred vsem kot član sveta Družbe narodov, nikakor pa ne v imenu Male antante, še manj pa v imenu Poljske. Čehoslovanski listi pripominjajo, da čehoslovanska politika, v sporazumu s politiko zapadnoevropskih držav, presoja najnovejšo dogodko edino le z gledišča Družbe narodov, torej z gledišča mirovne politike.

DNEVNE VESTI

Stofinčen koncert filharmoničnega društva iz Prage

Čehoslovaški generalni konzulat opozarja čehoslovaško naselbino v Trstu kakor tudi vse ljubitelje čehoslovaške glasbe na oba koncerta filharmoničnega društva iz Prage, ki se bosta vršila eden danes v soboto 24. t. m., drugi jutri v nedeljo 25. t. m. v Verdijevem gledališču. Koncerta bo vodil mojster Václav Talich, ki je letos vodil že nekoliko koncertov po največjih angleških in švedskih mestih. Listi obeh držav so objavili navdušene kritike o njegovih koncertih. Upravičeno se pričakuje, da bo tudi na svoji sedanjih turnejah po glavnih mestih Italije pokazal s pomočjo praškega filharmoničnega orkestra, ki je znan po preciznosti v odajanju modernih skladateljev že z mednarodnih glasbenih prireditelj, vse svoje dirigentske sposobnosti. Praško filharmonično društvo je priredilo zadnjo zimo pod vodstvom znamenitega in na Čehoslovaškem zelo cenjenega dirigenta Bernarda Molinarija nekoliko koncertov, o katerih se je mednarodna kritika najpogostneje izražala. Lahko se torej reče, da bo pričakovano je tržaškega občinstva, katerega ljubezen do lepe glasbe je starodavna, izpolnjeno v polni meri.

Iz krogov učiteljev-upokoencev

Casopisje kakor tudi vsi šolski listi so pred kratkim prinesli na učitelstvo razveseljivo vest: Ministrski svet je v svoji seji ob 30. marca sklenil sporazumno s finančnim ministrom in ministrom pouka proučiti načrt zakona o reorganizaciji učiteljskih pokojnin (Monte pensioni).

Razširilo se je to poročilo med učitelstvom. Polastilo se ga je neko čudno razburjenje združeno z dvomom.

Dolgo dobo petdesetih let je učitelstvo v naši državi trkalo, rotilo in prosilo svoje predstojnike, naj se jim na stara leta odmerijo dohodki, ki bi jim dali mirno preživeti zadnjo dobo življenja. Omeniti moramo, da so se vsi povojni naučni ministri zavzemali za to povsem upravičeno zahtevo, tako: Gentile, Casati in zlasti sedanji minister Fedele. On se je na neki konferenci v Firenci izrazil: «La scuola è stata sempre la grande mendicella della Nazione».

Ali za vse prošnje je ostal finančni minister «trd in neizprosni». Končno se je pa vendar oskobil in se vdal neodoljivim razmeram. Saj je to zahtevali tudi človečanski čut, ako omenimo, da pravega pokojninskega zakona za učitelje, po zgledu drugih modernih držav, niti ni bilo. «Monte pensioni» je napravila silna oni napravi za življenjsko zavarovanje. Kdor je bil član «Monte pensioni», je prejel nekaj pokojnine z ozirom na vsakokratne svoje plače, kakor jih je dobival od začetka do konca svoje službe, kakor tudi z ozirom na svojo starost. Ker je bila pa začetna plača mnogih učiteljev zelo pičila (saj so pred vojno večina občine same vzdrževale šole), zato znaša tudi mesečna pokojnina v mnogih slučajih le kakih 100 lir (sto lir) ali kaj malega več. In takih siromakov je veliko število. Kaj naj počne revež s to neznatno vsoto?

Upati je, da se po petdesetletni borbi težnje učitelstva uresniči. Ob tej priložnosti naj bo nam upokoencev dovoljeno omeniti, da smo učitelji v novih pokrajinah že dosegli to pravico (da se nam odmeri dostojna pokojnina) že pod bivšo upravo. To pravico pa smo izgubili brez svoje krivde.

Vsi deželni zakoni — bodisi goriški, istrski, tržaški, kranski, tirolski — so bili osnovani na osnovnem državnem zakonu, ki pravi: «Učitelju bodi odmerjena taka plača, da more stanu primerno živeti z družino vred brez stranskih dohodkov» — in dalje «po petdesetletnem službovanju ima učitelj pravico do pokojnine, in sicer štirideset odstotkov zadnje plače ter za vsako naslednje leto za dva odstotka več, tako da ima po štiridesetletnem službovanju za pokojnino celotna plača (z odpravnino in stanarino), kakor jo je užival zadnji čas.» V smislu teh zakonov nam je deželni zbor od časa do časa zviševal plače sorazmerno z naraščajočo dragjino.

Ob polomu bivše Avstrije so bili nekateri upokoenci. Odmerila se jim je pokojnina po črki deželnega zakona, ni se jim pa odmerila po duhu zakona, po namenu zakona.

Deželni zbori niso mogli po vojni izpopolniti zakona, ker niso več delovali. Zato bodi skrb nove uprave, da izvršuje ona tudi dolžnosti, ko je prevzela pravice.

Noben učitelj bi ne nasprotoval, ako bi se mu po štiridesetletnem službovanju odmerilo mesečnih 200 lir ali kaj čez, ako bi življenjske razmere v deželi ostale take, kakršne so bile za časa, ko je doletel deželni zakon stopil v veljavo. Saj z dvesto do dvestopetdeset lirami (ozir. kronami) na mesec se je dalo pred vojno udobno živeti na deželi. Kakšne življenjske razmere pa so sedaj, ve vsakdo.

Vse države, naslednice bivše Avstrije, so uredile pokojnine učiteljem: Avstrija se drži starih osnovnih zakonov, prav tako Ogrska, na novo pa so zasnovala pokojnine učiteljev zlasti vzorno Čehoslovaška in tudi naša sosedja Jugoslavija, ki je takorekoč država od včeraj, se je odzvala prošnji učitelstva.

Zato bi bilo nerazumljivo, če bi Italija, stara država, svojim kulturnim delavcem ne nudila take pokojnine, ki bi jim zagotavljala vsaj skromno življenje.

Zetoli pa bi bilo, da bi vlada svoj sklep čim prej udeležila, ker, če sploh komu, veljajo učiteljskim upokoencem, stari ljudem, pesnikove besede: «Odprta noč in dan so groba vrata». V grobu ne bomo potrebovali telesnih dobrot. Zato ključje stari upokoenci svojim predstojnikom: Vrnite nam naše stare pravice, ki smo jih po plodonosnem trudu trdo zaslužili, in ravnajte z nami po duhu in namenu onih pravic.

USMILJENIM SRCEMI

Podpisana pravna vijačna podpora za naše nesrečne pogorelece. Škoda je ogromna! Darovi naj se pokličejo na naslov: Županstvo Terranova-Bisterza, via Flume.

Harije, 14. aprila 1926.
Ivan Baloh, kurat; Tarjan Jožef, vaški načelnik.

Prip. ur. - Ta kratki, a tem prepričljivejši poziv bo našel v našem ljudstvu, posebno pa v reški pokrajini brez dvoma popoln odziv. Saj je sočutje, usmiljenje do svojega bližnjega, ki ga je zadelo nepredvidena nesreča, ena izmed onih človeških lastnosti, s katerimi se naš narod po pravici ponaša. In ni je večje materialne nesreče za kmetovalca, nego je požar, ki mu uniči vse, razen golega življenja. In v takem obupnem položaju se nahajajo nesrečni pogorelci v Harijah. Pomagajmo jim vsak po svoji moči, olajšajmo jim trpljenje in gorje!

NAŠE GLEDIŠČE
ZADNJA PREDSTAVA «ITALNICE»

Jutri, v nedeljo, ob 4. uri popoldne uprizaro dramatični krožek «Italnice» Prizbysowskega «Za srečo», ki je preteklo nedeljo tako sijajno uspela. V štirih stihih vlogah nastopijo: Terčič, Sila, Orlova in Stepančičeva. Igro režira A. Širok. Inscenacijo je izdelal A. Černigoj. — Opozorjamo občinstvo, da je to zadnja predstava «Italnice» v tej sezoni. Kdor hoče videti res nekaj lepega in preživeti par uric pravega umetniškega užitka, ta ne bo manjkali! — Ker je zanimanje za to predstavo veliko in se je bati navala, se odpre blagajna že ob 3. uri. Da pridejo do izraza tudi lučni efekti, bodo okna zastrita. — Otrokom vstop je zabranjen.

Društvene vesti

— Zveza mladinskih društev. Jutri ob 10. uri se bo vršil v dvorani D.K.D. pri Sv. Jakobu V. redni občni zbor. Vabljeni so vsi člani vseh mladinskih društev in prijatelji mladine. — Odbor.

— Srednješolsko združenje. Danes ob 10. uri seja. — Predsednik.

— Turistično društvo pri Magdalenih prireditelj v nedeljo 25. t. m. celodnevni izlet kamor domjenjo. Člani in prijatelji društva, udeležite se polnoštevno. Zbirališče ob 7. jutraj pri Sv. Ani pred gostilno ex Subietta. Kosilo iz nahrbtnika. — Odbor.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE
TEHNIČNO VODSTVO HAZENE

V nedeljo dne 25. t. m. ob 14. uri tekma Adria - Primorje na igrišču S. D. Adria. Izkaznice hazenašic prinesejo sodniki na igrišče. T.V.E.

SAVEZ SODNIKOV

Nedeljske tekme dne 25. t. m.
Nogomet: Adria - Tomaseo, sodnik g. Smerdel; Zarja - Prosveta, sodnik g. Krasi; Obzor - Adria, sodnik g. Sancip; Gorica - Sparta, sodnik g. Bertonec; Hazena: Adria - Primorje, sodnik g. Pavlovič. S. S.

«Zarja» - «Sparta» 4:2 (3:1)
Preteklo nedeljo sta se srečali omenjeni četi v prvenstveni tekmi, kjer je «Zarja» zmagala za 4:2.

Potek tekme je bil sledeči: Zogo ima «Sparta», ki preide v napad, kjer se drži pet minut. Obramba «Zarje» si opomore iz zadrege, ter preda delo napadu, ki se drži precej časa pri vratih «Sparta». Nato se zoga premakne v sredino in ostane, dokler ne zbeži Brišček, ki strelja v vrata; Golob odbije, zogo dobi krilo, in jo odda v sredino. Golob ni še v poziciji, polzeva strelja: goal. Po goalu začne «Zarja» napadati in po četrtini premreženem podajanju žoge pred vrati se posreči malemu centru zaznamovati prvi in takoj nato drugi goal. «Sparta» se ojunati in pride do lepih kombinacij, a sreča je zapusti, sodnik žvižga, konec prvega polčasa.

«Sparta» igra proti solcu. Opazuje se premoči mladih Rojancanov. Kolebanje iz ene polovice na drugo brez pozitivnosti. V 15. minuti kazen proti «Sparta». Strelja Cimolino, goal. V 20. minuti roka branilca «Zarje» Brišček, strelja neubranljivo. Tempo se poostri. «Sparta», hrepeneč po izenačenju, se levje bori, a napadi končujejo v obrambi «Zarje». Golob reši dvakrat položaj krasno, ko vзме zogo na padalcu izpod nog in tako prepreči namenjeni udarec. Lepa vezava «Zarje» pripelje zogo pod vrata «Sparta». Strešnega krila dobi Cimolina na mestu, ki v krasnem stilu, z glavo, zabije neubranljiv goal. Še nekoliko raznih lepih momentov in žvižg sodnika zaključijo igro.

Četa zmagovalka: Golob, Pokeljšek, Turk, Škapin, Bucik I., Novak II., Podboj, Novak IV., Novak III., Cimolino, Štok.

«Ponzianni Erranti» - «Adria» 3:2 (3:0).

V prvem polčasu so gostje, ki diktirajo tempo in «Adria» jim odločno odgovarja. Toda kmalu se začnejo opazati razredna razlika obeh moštvev — Ponzianni napadajo sistematično — «Adria» spravlja svoje je v napad le potom Rupene ali Golobiča. Do resničnega zapretja ne pride. Tempo ostane oster in vedno isti tudi po prvem goalu, ki pade v 20. min. v prid gostom. Kmalu za tem isti zopet skortajo po zašlugu centra. Zdi se, da bo četa «Adrije» klonila, toda Vrbec postaja vedno bolj varnejši in podžiga svoje. Še enkrat prebije zoga radi zavratnega terena vrata «Adrije». Rupena II. je v «plungeonu», toda zoga gre čez njega. 3:0 — prvi polčas.

V drugem polčasu udari koj v oči strah na volja reakcije v četi «Adrije». Njena resnična moč pride do veljave in bramba Ponzianninov zadobiva težko delo. Napadni trio Golobič - Rupena - Košta, lepo podprt s krili Vatovec-Mahne, izziva halfe v brambo, kar daje gostom nevarnost za pretja. V 17. minuti skorta Golobič neubranljivo. To dejstvo dvigne četo «Adrije», njen napad je vedno intenzivnejši, streli na vrata vedno gostejši, vratar obdelovan do skrajnosti. Gostje uvidijo položaj in igrajo s štirimi halfi. Še enkrat prebije zoga njihova vrata. Centerhalf Babič, služeč nevarnost izenačenja in morda celo zmage čete «Adrije», preide v napad, kar mu pa ne pomaga. Kmalu pre-

ide zopet v centerhalf in od tod celo v brambo. Golobič zastrelja lep strel, Rupena strelja v hrbet Vatovcu, potem Pešiču, Mahne zgrozi za par centimetrov — moment, ki dvigajo mrzličnost občinstva do skrajnosti. — Konec ostane 3:2. R.

«Italnica» - nogometna skupina.

Jutri v nedeljo dne 25. t. m. ob 3.30 se bo vršila na igrišču «Adrije» nogometna trenaja za I. in II. četo. Točno in vsil — Načelnistvo.

D. K. N. Tomaseo.

Jutri naj pridejo na igrišče «Adrije» (via Calvola) ob 11.30 sledeči igralci: Daneu, Bidovec, Pogorelec, Stopar, Gomzy, Gorčič, Sosič, Martelanc Janko, Škrap, Kerže, Ver, Može. — Načelnik.

Iz tržaškega življenja

Ponovne tatvine v pekarni Tri aretacije.

Pek Rudolf Petron, lastnik pekarnje na trgu Piazza Piccola št. 4, je imel v zadnjem času pogostoma priliko ugotoviti, da v njegovi trgovini ni vse v redu; od časa do časa je dognal, da delavci porabijo več moke nego navadno, da si prodaja kruha ni poskočila; pogostoma pa je zmanjkoval tudi kruh. Petron je hotel priti z zadevo na jasno, zato je postal zelo pozoren. Končno je njegov sum padel na pekoveškega pomočnika Josipa Penger, stanujočega v ul. Capitelli št. 13, in ko se je prepričal, da je njegov sum upravičen, je javil stvar na policijskem komisariatu v ul. Sanità. Na podlagi te ovadbe je bil Pregher aretiran. Razen njega sta bila po nadaljnji preiskavi aretirana brata Fran in Josip Taucer, stanujoča v ul. Capitelli št. 13, ker se je dognala njuna skrivna pri tatvinah. G. Petron čuni škodo ki jo je utrpel radi teh tatvin, na približno 5800 lir.

Tatvina povrnika

Pomorski kapitan Ivan Frausin iz Milja je predvčerajšnjim javil na policijskem komisariatu v ul. Sanità, da mu je neznan tat ukradel povrnika, ki ga je bil pustil na obešalu v kavarni «Tergesteo». Povrnika je bil vreden 600 lir.

Automobilna nesreča pri Postojni. — Ena oseba težko poškodovana.

V torek zvečer se je pripetila na cesti med St. Petrom in Postojno težka avtomobilna nesreča. Okoli 18. ure je vozil po tej cesti avtomobil, v katerem sta sedela dva trgovca iz Trsta, 53-letni Rudolf Cerin, stanujoč na Vrdeh - Timignano št. 1663, in 28-letni Matko Prandič, stanujoč v ulici Michelangelo Buonarroti št. 636; bila sta namenjena v Postojno, kjer sta imela razne kupčijske opravke. Avto je vozil zelo naglo po lepi, ravni cesti; vodil ga je Prandič. Kake tri km pred Postojno, ko je bil avto v polnem teku, je pri zadnjem kolesu odletela pnevmatika; avto je hipoma zdrčal v stran, trčil z veliko silo ob kilometrski kamen ter se prevrnil v polomljen na trato kraj ceste. Dočim je Prandič pri sunku padel na mehko travo in ostal nepoškodovan, je Cerin, ki je pri padcu prišel pod avto, zadobil zelo hude poškodbe; zlomil si je obe nogi in desno roko ter poleg tega zadobil še par več ali manj hudih prask po glavi. Nesrečni trgovci je bil prepeljan v bolnišnico v Postojno, odkoder je bil večer popoldne na lastno željo prepeljan v tukajšnjo bolnišnico. Zdravitelj se bo moral kakih 5 tednov.

Vesti z Goriškega

LJUDSKO GLEDIŠČE — TRG. DOM

Danes zvečer ob 21. uri se uprizaro zadnjič komedija v treh dejanjih Schönherr - Skribaniček «Zemlja». Igro je dosegla že pri prejšnji uprizoritvi najboljši uspeh in bo gotovo privabila tudi danes nebroj našega občinstva. Snov igre je vzeta iz kmečkoga življenja. V njej najde vsak — mešan in deželan — obilo zdravih nauk, umetniškega užitka in zabave.

Opozarja se, da se za to predstavo niso poslala ona običajna vabila na dom, kar naj se vзме na znanje in poseti predstavo vsamo. Režira Kofeta.

PEVSKO IN GLASBENO DRUŠTVO

opozarja na svoje muzikalne prireditelj, ki se bo vršila v nedeljo dne 25. t. m. ob 15.30 popoldne v Mikuzevi dvorani pri Sv. Luciji. — Spored: 1. Dvofak: Slovanski ples, št. 1. Svira orkester. — 2. Tosti: Idealna Bariton solo. Poje gosposod Zlatko Bisell. — 3. Bizet: Romanca iz opere «Carmen» (Quel plácet flor). Rog solo s spremljevanjem klavirja. Svira g. V. Fabre. — 4. Tizadell: Ogrska arja. Svira g. M. Paulin, spremlja na klavirju g. Kozmar. — 5. a) B. Ipa-vec: Mak Earl. Bariton solo s spremljevanjem klavirja; b) Dr. G. Krek: Pogodba. Bariton solo s spremljevanjem orkestra. Poje g. Zlatko Bisell. — 6. Mozart: Boštjan in Boštjana. Komična opera v enem dejanju. Osebe: Boštjana, pastirica, gđna Primožičeva,

PODLISTEK

JULES VERNE: (54)

Skrivnostni otok

Sedaj je bilo Harbertu jasno, kako bo inženir določil kulminacijo solnce, t. j. točko, ko preide solnce meridian polotoka ali z drugimi besedami: poldnevno. To se je imelo zgoditi s pomočjo senice, ki jo je imel drog na pesek. To pomožno sredstvo je imelo nadomestiti instrumente in druge naprave.

Trenutek, ko je senca kazala najmanjšo dolžino, je bil poldan. Opazovalcu ni preostajalo drugega kakor paziti, kdaj se bo začela senca zopet daljšati. Ker je Cir Smith nagnil drog proti solcu, je postala senca daljša in njene ispremembe so bile bolj vidne. Saj moremo tudi kazalcu na uri laže slediti, čim daljši je. Senca droga pa je pomenila tu ravno tisto kar kazalec na uri.

Ko se je bližal pričakovani čas, je Cir Smith pokleknil na pesek in z zamrmoraval pojemajočo senco z majhnimi lese-

Boštjan, pastirček, gđna Fonova, Colaa, čarovnik, g. Lepuviček, vaščani in vaščanka. — Vseh sodelujočih (godba in pevski zbor) je okoli 50. Naj nikdo ne zamudi redke prilike.

Flamjansko društvo v Gorici.

Vil. spomladanski izlet se bo vršil v nedeljo dne 25. t. m. k Nemcem na Trnovski planoti. Oddod k Debeli leži, kjer bo prosta zabava. Povratek čez Preval in Solkan zvečer.

— Udeleženci občnega zbora Zveze prosvetnih društev, ki želijo slike, naj takoj dopošljejo L 12 za veliko sliko na fini lepenki (kartonu), ali L 10 za enako sliko na navadni lepenki in L 2 za sliko v obliki razglednice. Posebej naj se pošlje L 1 zato, da se slika dopošlje po pošti. Na prepozna naročila in na naročila brez denarja se ne bo moglo ozirati. Denar in naročila pošljite na Zvezo prosvetnih društev, Gorica, Via S. Giovanni 7.

AJDOVŠČINA

Zveza prosvetnih društev - odsek Ajdoščina-Sturje priredi danes v soboto in nedeljo pevsko in dramsko prireditev s sledečim sporedom: 1) E. Tosti: «Aprile», tenor s spremljevanjem klavirja; 2) E. Adamič: a) «Ne maram za te», b) «Če ti ne boš moj» - poje mešan zbor; 3) Nedved: «Nazaj v planinski raj» - poje meš. zbor; 4) Ch. Gounod: «Ave Maria», poje sopran s spremljevanjem violine, orgel in klavirja; 5) Andrejev: Četrta slika drugega dejanja iz «Crnih mask» (osebe: vojvoda Lorenzo; Ecco, dvorni norec; donna Francesca, žena vojvode Lorenza; signor Cristoforo; služabniki; kmetje); 6) Charles Meru: «Tri maske», drama v enem dejanju (osebe: Prati della Corba; Harlekin, menih, Pavliha, maske; Paolo della Corba; Manceca; Viole Vascorette; maske. Dejanje se vrši v korziški vasi na pustni torek 1. 1820). — Začetek prireditve v soboto ob 8.30 zvečer in v nedeljo ob 4. popoldne. Prične se točno ob napovedani uri. Pestrost sporeda vabi kar najbolj zgornjo vso Ajdovce, okoličane in meščane, k obilni udeležbi, da pridejo poslušat preizkušene pevke in pevce pod večšo taktirko priljubljenega povodje G. Vuge, kakor tudi priznane igrice dramske umetnosti. Na svidenje!

Franc Likar, 28-letni žagar, je nakladal les na voz. Neprickavano so potegnili konji, voz se je prevrnil in pokopal nesrečneža pod sabo. Takoj so ga odklopali ljudje in ga peljali k zdravniku dr. Furtinju, ki je ugotovil, da ima zdroljeno golenico v levi nogi. Zeleni križ ga je takoj odpeljal v mesto.

LADRA PRI KOBARIDU

Tukajšnje prosvetno društvo «Sloga» ponovi v nedeljo 25. t. m. prelepo igro v petih dejanjih «Miklova Zala». Vsi, ki bi radi poštenega razvedrila, ne zamudite te prilike in prihitite v nedeljo v Ladro. Osebnih vabil se ne bo razpošiljalo.

OZESKOČA

Rojaki v Ameriki so zbrali za naše društvo «Polovnik» 20 dolarjev (450 lir). — Bratje onstran morja: topla vama hvala! Še vas vse ljubezen na dom, dali ste, kar ste mogli, tisočkrat vam bodi vrnjeno. Želim pa, da bi i drugod našli posnemovalcev.

VRTOJBA

Smrtna kosa.

Umrla je v sredo g. Vuk Ljudmila omožena Humar v najlepši dobi 32 let. Bila je vzor ženske potrpežljivosti. Dve dolgi leti je bolehalo, a vse je voljno prenašala. Mir in pokoj njeni duši, soprogu pa iskreno sožalje!

RENČE

Ostanki vojne, ki leže še vedno po naših občinah, šrapneli in granate, ogrožajo življenje naših ljudi, v prvi vrsti seveda otrok, ki se ne zavedajo nevarnosti. Družba dečkov se je igrala na travniku pod Fajtovim hribom. Dvanajstletni Gorjan Andrej se je igral z vžigalnikom, ki se je vnel in razpočil. Kosci so mu razparali trebuh in mu odnesli levo roko. Takoj so poklicali na mesto nesreče Zeleni križ iz Gorice, ki je spravil nesrečnega dečka v bolnišnico usmiljenih bratov. Zelo je pa dvomljivo, če bo prebolel tako hude rane.

MIREN

Tukajšnji karabinerji so ves čas iztikali, kdo neki je moral zaneti požar, ki je povzročil toliko škode na novih nasadih in o katerem je «Edinost» že poročala. Posrežilo se jim je poizvedovanje in dobili so storilca. To je tridvajsetletni delavec Contessi Avgust iz Ravenne, ki je tudi svoj čin priznal, ni pa imel hudobnega namena, marveč si je hotel le olajšati pobiranje razstreliva.

GRGAR

Zopet vam poročamo o nesreči, ki je zadelo delavca Emila Jevška, mladeniča kakih 25 let, doma iz Bat. Ko je praznil granate v tukajšnjem oddelku Dolu, se mu je ena granata izmuznila iz rok in kakor hitro je padla na tla, je tudi že razpočila in ranila Jevška na nogi in na desni roki. Tovariši so takoj prihiteli k njemu, nakar je bil prepeljan v goriško

bolnišnico. Rane na nogi so zelo velike in nevarne.

DAROVI

Za spomenik Uga del Fiume in Domika Tempesta so darovali v Postojni po župnem uradu v Postojni: Franc Kerhne, Josip Lavrenčič, Stanko Lavrenčič, Andrej Zorž, Maks Seber, Ludvik Dittrich, J. Birk po L 25; Josip Kraigher, Franc Petrovič po L 50; Ljudska banka, Kmečk. hranilnica po L 50; Pogrebno društvo Sv. Andreja, Rokodelsko podporno društvo po L 100. Skupaj L 575.

Po maši, ob priliki državne slavnosti dne 21. aprila se je nabralo na Vogorskem v gostilni Hvalič za Solsko društvo v Trstu in z spomenik žrtvam v Prestranku za vsakega pol. Z geslom v smislu «Edinosti»: narodna zavest, človeštvo, državljanska disciplina, mir in red kot večini našega naroda prirojena svojstva. Darujejo: N. N. L 10, Beltram Ivan, župan L 10; Gregorič Ant. št. 97 L 2; Jarc Ivan št. 62 - L 3; Žimond Feliks št. 112 - L 2.50; Beltram Josip št. 10 - L 2.50; Lutan Josip št. 88 - L 3; Žimond Ivan št. 3 - L 2; Furlan Josip št. 34 - L 10; Fornazarič Josip št. 50 - L 2; Bralno kmetско društvo «Lijak» L 30; pevsko društvo «Pomladi» L 10; cerkveni pevski zbor L 10; Gregorič Leopold št. 73 - L 2; Hvala Anton, krmar - L 5; Beltram Franc št. 145 - L 5. — Skupaj L 109.

Na svatbi g. Evgenije Žužek in Ludovika Pipan v Mavhinjah so nabrali svati L 160 za Sol. društvo.

Novoporočencema obilo sreče v novem stanu, darovalcem srčna hvala!

BORZNA POROČILA.

DEVIZE:
Trst, 23. aprila Amsterdam od 995.— do 1000.— Belgija od 87.— do 89.—; Pariz 82.50 do 83.25 London od 120.82 do 120.92; New York od 24.40 do 24.87; Španija od 357.— do 360.—; Švica od 479.— do 481.—; Atene od 31.— do 31.60 Berlin od 591.— do 594.—; Bukarest od 9.40 do 9.90 Praga od 73.60 do 73.85; Ogrska od 0.0347 do 0.0350; Dunaj od —.350 do —.353; Zagreb od 43.75 do 43.95.

Benediktske obveznice 70.10.
VALUTE:
Trst, 23. aprila Avstrijske krone od 0.0347 do 0.0351; dinarji od 43.40 do 43.90; dolarji od 24.75 do 24.85; novi po 20 frankov od 94.— do 97.— funt šterling od 120.70 do 120.90.

Rozalka Surina
Stanko Malič

poročena

Rupa — 24. aprila 1926 — Trst

MALI OGLASI

EDOR ne bo škropil breskev s trskami «Quassia», mu bodo listne uši uničile ves pridelek. Trske prodaja «Vinoagrar», Gorica, Piazza Vittoria (Travniki) 4.

PEKOVSKI učencev dobi takoj službo v Knežaku št. 113. 587

TRGOVINA jestvin v sredini mesta, dobro vpeljana, se prodaja, Piazza A. Hortis št. 7, Padovan. 591

POMLADNO ZDRAVLJENJE. Smiljoed Trpoški sok izdelan v lekarni Castellani novich, Trst via Giuliani 42, posebno priporočljiv za starejše proti pooperju žil, revmatizmu in vsem drugim boleznim, ki izhajajo iz krvi, ker vsebuje joduro in je vsled tega izborna čistilno in krepilno sredstvo. Popolno zdravljenje 6 steklenic. Steklenica stane L 11. Dobiva se sam v lekarni Castellani novich. 571

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče, Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 541

Zobozdravnik

Med. U. dr. D. Sardoč
specialist za ustne in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira v TRSTU

Via M. R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni)